

مسمومیت با الکل چیست و چرا مصرف الکل می تواند کشنده باشد؟

الکل (اتانول یا الکل اتیلیک) یکی از مهم ترین مواد مورد سوء مصرف در جهان می باشد. اتانول موجود در مشروبات الکلی که به عنوان یک عامل تضعیف کننده سیستم عصبی تلقی می شود.

چنانچه فردی مقادیر بالایی از الکل را در زمان کوتاهی مصرف نماید، ممکن است دچار **عوارض حاد** مصرف الکل شود که بسته به میزان مصرف و شرایط فیزیکی فرد مصرف کننده متفاوت است. الکل در این شرایط می تواند علایم زیر را ایجاد کند: سرخوشی، اختلال در تکلم، توتلو خوردن، خواب آلودگی، استفراغ، اسهال، اختلال در بینایی، افزایش زمان عکس العمل های فردی، از بین رفتن تفکر منطقی، کاهش سطح هوشیاری، از دست دادن حافظه، صدمات ناشی از حوادث در اثر عدم هوشیاری مانند: تصادفات رانندگی، سقوط از ارتفاع، نزاع، سوختگی یا غرق شدن.

مصرف طولانی مدت الکل مشکلات زیادی برای سلامت فرد ایجاد می کند که می تواند شامل موارد زیر باشد: بیماری های قلبی-عروقی، مشکلات کبدی، بیماری های گوارشی، آسیب به سلولهای عصبی، مشکلات جنسی، کم خونی، ایجاد اختلالات دائمی در عملکرد مغز، سوءتغذیه و سرطان

در صورت بروز مسمومیت با اتانول جهت انجام اقدامات درمانی (دریافت قند، تهویه کمکی، گرم کردن تدریجی و...) باید فوراً به بیمارستان مراجعه شود.

مسمومیت با الکل و مشروبات الکلی دست ساز چگونه رخ می دهد؟

با توجه به بروز برخی از موارد مسمومیت ناشی از متانول موجود در مشروبات الکلی دست ساز و تبعات کشنده مصرف این مواد، توجه هموطنان را به نکات ذیل جلب می نماید:

شایعترین علت مسمومیت با متانول مصرف مشروبات دست ساز و تقلبی می باشد. هم چنین الکل صنعتی ممکن است دارای مقادیر قابل توجهی متانول باشد. از آنجا که متانول به عنوان حلال در محلولهای چاپ و تکثیر، چسبها، رنگ و جلا دهنده، به عنوان سوخت چراغ الکلی و حتی به عنوان یک عامل ضدیخ در محلولهای شیشه شوی اتومبیل مورد استفاده قرار می گیرد، ممکن است مسمومیت با این ماده در محیط خانه رخ دهد.

باتوجه به این که در اورژانس بیمارستان ها دسترسی به امکانات آزمایشگاهی برای تعیین سطح سرمی متانول وجود ندارد، شناسایی فرد مسموم از روی تظاهرات بالینی دارای اهمیت است و انجام اقدامات درمانی سریع، می تواند منجر به نجات جان فرد مسموم شود.

علایم اولیه مسمومیت با متانول معمولاً در عرض 0/5 تا 4 ساعت ایجاد می شود که به صورت تهوع، استفراغ، درد شکمی، سردرد، گیجی و خواب آلودگی است. معمولاً بیماران در این مرحله به پزشک مراجعه نمی کنند. علائم جدی مسمومیت از جمله اختلال بینایی، تاری دید، دید مه گرفته، نارسایی کلیه، تشنج و کما ممکن است از 6 تا 30 ساعت بعد از مصرف متانول بروز پیدا کند. متانول از جفت عبور می کند و سمیت کشنده با متانول و مرگ ناشی از مسمومیت با متانول در مادر و جنین گزارش شده است.

در صورتی که بیمار در ابتدای شروع مصرف (30 تا 60 دقیقه اول) به بیمارستان منتقل شود شست و شو معده می تواند در کاهش مسمومیت کمک کننده باشد. در صورت آسیب کلیوی شدید ممکن است بیمار نیاز به دیالیز داشته باشد.

باید در نظر داشت در صورت مصرف همزمان متانول با اتانول ممکن است علائم مسمومیت با متانول با تاخیر (حتی بیشتر از 30 ساعت) ظاهر شود.

توصیه می شود در صورت مشاهده علائم اولیه، فرد مسموم هرچه سریعتر به مراکز درمانی منتقل و اقدامات درمانی برای رفع سمیت و تثبیت بیمار صورت پذیرد.

دفتر نظارت و پایش مصرف فرآورده های سلامت

معاونت غذا و دارو